

dr. sc. Ivan Basić
Odsjek za povijest
Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Natpis nadbiskupa Ursa iz Zadra: nacrt za (re)kontekstualizaciju

Ulomak natpisa ugrađen je u sekundarnoj funkciji na licu sjevernog zida zadarske katedrale Sv. Stošije, točnije u zidu njezina produženja iz 13. st. Natpis je uočen 1989., a objavljen tek nedavno (P. Vežić 2013.). Tekst novopronađenog natpisa: [n?]JURSUS ARCHIEPISC(opus) FEC(it) nije dosad izazvao pozornost ni povijesne, niti srodnih znanosti. To je jednostavan gradbeni, donacijski natpis, s identificiranim imenom donatora (*Ursus*) i njegovim naslovom u crkvenoj hijerarhiji (*archiepiscopus*). Autor će predstaviti opis spomenika, iznijeti epigrafsku i antroponimijsku analizu natpisa, uklopiti spomenik u njegov mogući arheološki kontekst, istražiti vjerojatno porijeklo (provenijenciju i funkciju), iznijeti transliteraciju i prijedlog za tumačenje povijesnog konteksta te za dataciju. Tako dobivene zaključke povezuje s rezultatima svojih istraživanja crkvene povijesti jadranskog bazena u ranom srednjovjekovlju (I. Basić 2013.). Preliminarni prijedlog čitanja natpisa omogućuje šira razmatranja, s mogućim dalekosežnim implikacijama. Rezultati novijih istraživanja historiografije i nova tumačenja crkveno-povijesnih gibanja omogućuju da se spomenik potpunije interpretira. S te točke gledišta, u izlaganju će se upozoriti na rezultate najnovije nacionalne (M. Ančić, N. Jakšić, Ž. Rapanić, T. Vedriš), regionalne (H. Krahwinkler, T. Živković, P. Komatina) i novije europske odnosno svjetske historiografije (T. S. Brown, F. Curta, M. De Jong, B. Goulet, G. V. B. West, itd.) i predložiti potpunije tumačenje.

Ivan Basić (Split, 1982.), diplomirao je povijest i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2007., gdje je i doktorirao 2013. (*Poleogeneza Splita na razmeđu kasne antike i ranog srednjeg vijeka*) na poslijediplomskom doktorskom studiju medievistike. Od 2008. do 2011. bio je zaposlen na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu kao znanstveni novak-asistent (Katedra za umjetnost antike, kasne antike i ranoga srednjeg vijeka). Od 2011. radi na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu (Katedra za starovjekovnu i srednjovjekovnu povijest), izvodeći nastavu iz područja srednjovjekovne hrvatske – poglavito jadranske – povijesti na svim razinama studija (*Hrvatska povijest srednjeg vijeka*; *Srednjovjekovni grad na istočnom Jadranu: postanak i društveni rast*; *Poleogeneza Splita na razmeđu kasne antike i ranog srednjeg vijeka*; *Kršćanstvo i Crkva u Dalmaciji u ranom srednjem vijeku*). Unaprijeđen u višeg asistenta 2014., iste godine izabran u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika.

Od 2007. nadalje surađivao je i surađuje na nekojici domaćih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata (*IRCLAMA*; *Hrvatska umjetnička baština do 'stila 1200' u europskom kontekstu*; *Francuska uprava u Dalmaciji 1806-1814*; *Pontes Adriatici: kulturna dinamika jadranskog bazena tijekom stoljeća*). Suradnik je Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« u Zagrebu.

Znanstveni interes I. Basića usmjeren je od početka na istraživanje srednjovjekovnih tema. Moguće ga je podijeliti u četiri velika područja: postanak gradova na razmeđu kasne antike i ranoga srednjeg vijeka; predromanička skulptura; ranosrednjovjekovna crkvena povijest; historijska geografija jadranskog prostora. Daljnja polja znanstveno-istraživačkog rada: hrvatska srednjovjekovna povijest, napose ranosrednjovjekovna povijest Dalmacije te kasnoantička i ranosrednjovjekovna povijest, umjetnost i kultura jadranskog bazena; problemi prijelaznog razdoblja između antike, kasne antike i ranog srednjeg vijeka uokrug Jadrana. Autor je i koautor triju knjiga, urednik jednog zbornika radova i autor tridesetak znanstvenih radova iz spomenutih područja, u domaćim i međunarodnim časopisima i zbornicima. Izlagao na dvadesetak znanstvenih skupova, domaćih i međunarodnih.

Član Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti, Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, Hrvatskog hagiografskog društva »Hagiotheca« i Matice hrvatske. Dobitnik *Državne stipendije Ministarstva znanosti Republike Hrvatske* (2001.–2007.), *Rektorove nagrade* koju dodjeljuje Sveučilište u Zagrebu (2004.), nagrade *Franjo Marković* koju dodjeljuje Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (2005.), stipendije *Kruno Prijatelj* koju dodjeljuje Rotary Club–Split (2008.) i stipendije Mađarske akademije u Rimu–Istituto Balassi (*Balassi Intézet, Rémai Magyar Akadémia*) za istraživački boravak u Rimu (2015.).